

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Gunilla Fröman
0171-62 66 59
Gunilla.froman@enkoping.se

Teknisk nämnd

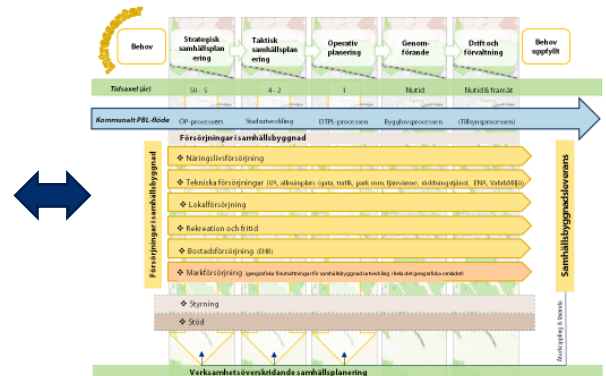
Samhällsbyggnadsförvaltningens nulägesanalys inför svar på remiss om föreslagen organisationsförändring i syfte att stärka KS strategiska roll och styrning i samhällsbyggnadsfrågor

Att stärka den strategiska förmågan hos kommunstyrelsen (KS) är viktigt, att samla alla beslut rörande kommungemensam samhällsplanering inom KS med tillhörande samhällsbyggnads-utskott behövs.

Vad är då samhällsbyggnad?

Visuell bild av Samhällsbyggnadsområdet

Hur vi arbetar – samarbetsspåret

- Ett sammanhållet samhällsbyggnadsflöde
- En sammanhållen strategisk samhällsplanering
- Rätt kompetenser i samhällsbyggnad

Hur vi styr - styrspåret

- Reglementen
- Enköpings kommuns ledningsmodell

Hur vi arbetar - samarbetsspåret

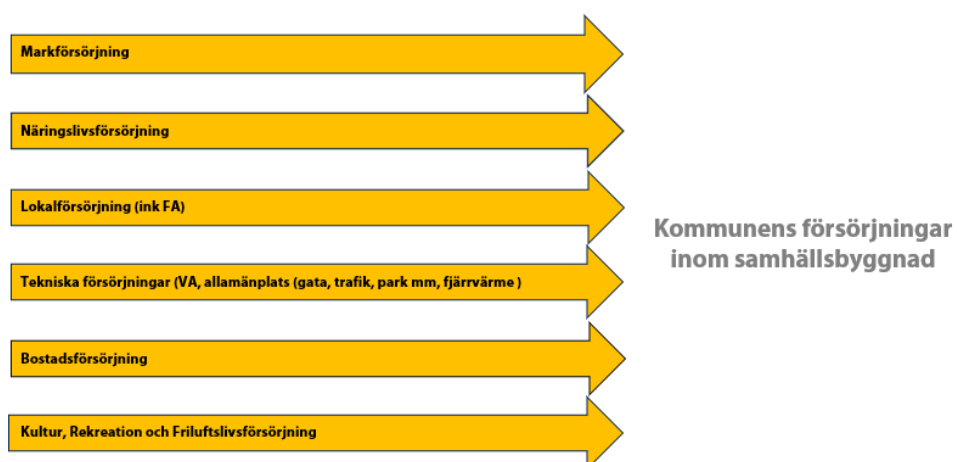
Ett sammanhållet samhällsbyggnadsflöde

Samhällsbyggnadsflödet består i kronologisk ordning av olika steg; strategisk samhällsplanering, taktisk samhällsplanering, operativ samhällsplanering, genomförande, drift och förvaltning.

Under de senaste åren har ett arbete med att definiera vilka försörjningar som är viktiga och som berör *alla* stegen inom samhällsbyggnadsflödet genomförts. Dessa försörjningar är; markförsörjning, teknisk försörjning (vatten & avlopp (VA), allmän plats (gata, trafik, park) (AP), mm. Lokalförsörjning inkl. fastighet (FA), näringslivsförsörjning, kultur, rekreation och friluftslivsförsörjning och bostadsförsörjning. Anledningen till att man pratar om försörjningar istället för verksamheter eller avdelningar är för att inte fastna i stuprörstänk.

Markförsörjningen har grovt beskrivet två olika verksamhetsinriktningar; externt markbehov och internt markbehov. I det externa markbehovet "mår" Mex-verksamheten bra med närhet till näringslivsenheten för att bidra till kommunens näringslivsförsörjning och den ambition och vilja som uttrycks i näringslivsprogrammet. Kopplat till det interna markbehovet är närheten till de tekniska försörjningarna (VA, AP, mfl) och lokalförsörjningen inkl. FA viktig.

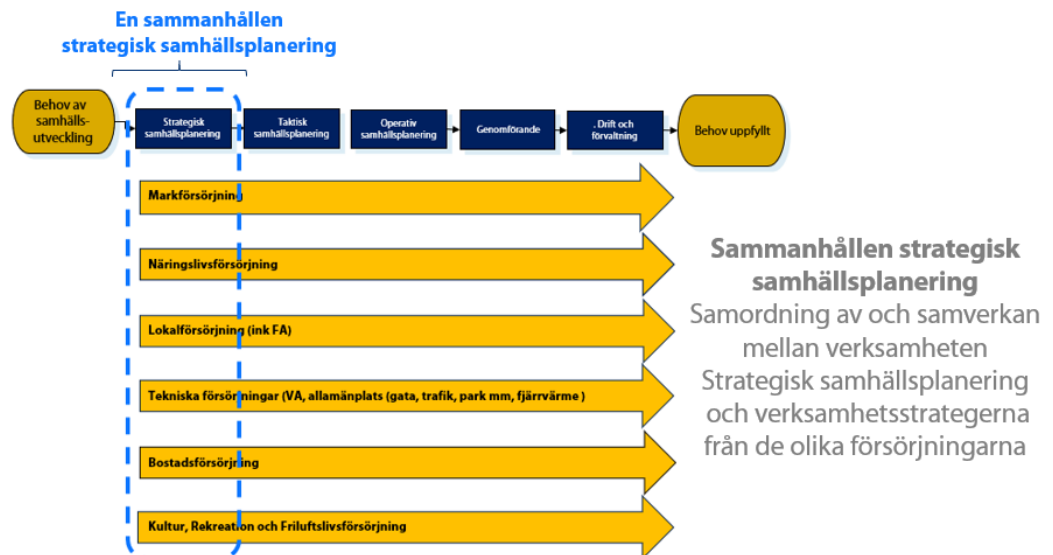
Summerat är ett sammanhållet samhällsbyggnadsflöde viktigt för att kunna leverera effektivt i de olika förvaltningarna.

Det kommer även fortsättningsvis att finnas fyra förvaltningar som agerar i samhällsbyggnads-flödet (nya Tekniska förvaltningen; nya miljö och bygg (MBF)/Strategisk planering /Mex; Upplevelseförvaltningen (UPF) och Kommunledningsförvaltningen (KLF)) med olika kulturer och ledarskap. Därför kommer vårt nya kommunhus på ett mycket positivt sätt förstärka samarbetsspåret inom hela den kommunala verksamheten.

En sammanhållen strategisk samhällsplanering

En sammanhållen strategisk samhällsplanering med en tydlig styrning och samordning av kommunens gemensamma kompetenser och resurser på strategisk nivå (oavsett organisatorisk tillhörighet) behövs och är i enlighet med den politiska styrmodellen beslutad av kommunfullmäktige (KF).

Verksamheternas (försörjningarnas) strategiska funktioner finns på SBF, KLF och UPF. Dessa har bl.a. behov av fysisk yta och resurser inom kommunen och är därför både kravställare och viktiga deltagare i samhällsbygget. De strategiska funktionerna inom samhällsbyggnad bör därför samarbeta i det strategiska samhällsplaneringsskedet. På så sätt skapas förutsättningar för den politiska ambitionen att genomsyra hela flödet och skapa en effektiv leverans. För att möjliggöra detta behövs samverka mellan Strategisk planering och verksamhetsstrategerna. Dessutom behövs en tydlig koppling till budget och verksamhetsplaner. Detta arbetssätt skapar möjligheter att gemensamt bryta ner kommunens övergripande mål och därmed leverera avsedd effekt i enlighet med KF beslut.

Att slå samman en strategisk verksamhet med en operativ verksamhet i syfte att agera mer strategisk kan bli en utmaning. Organisationsförslaget stödjer framför allt plan- och bygglagsflödet (PBL-flödet) i det operativa gränssnittet mellan detaljplan och bygg. Dock består

samhällsbyggnadsområdet av mycket mer än PBL-flödet dvs. den strategiska samhällsplaneringen med den politiska strategiska styrningen (se bild sidan 1).

Rätt kompetenser i samhällsbyggnad

En tydlig definition av samhällsbyggnadsområdet möjliggör identifiering av kompetensbehovet både kort- och långsiktigt och detta resulterar i att kompetensförsörjningen blir mer förutseende. Vissa centralt strategiska funktioner saknas inom kommunen och skulle behöva stärkas upp.

Att samla alla centrala samhällsbyggnadsstrategier inom strategisk planering skulle tydliggöra roller och ansvar samt över tid resultera i en kompetensbreddning och ökad analysförmåga. Detta kan vara en lösning för att lösa ut befintliga utvecklingsbehov beskrivna i remissen (infrastrukturfrågor, regional utveckling, långsiktig och strategisk samhällsplanering, hållbarhetsstyrning och större utvecklingsprojekt) samt möjliggöra att hantera framtida behov.

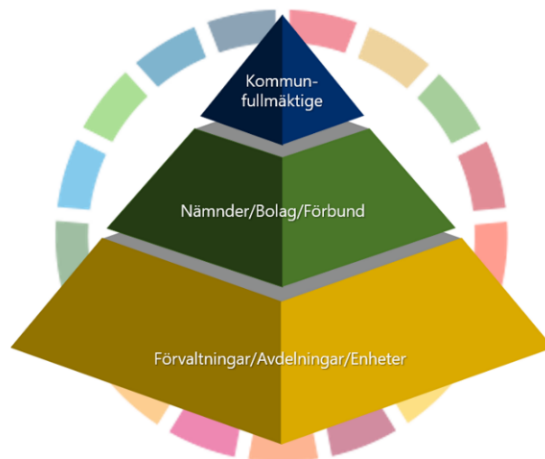
Att behålla strategierna inom respektive verksamhet (försörjning) behövs för en effektiv samhällsbyggnadsleverans därför bör en centralisering av strategiska resurser från en förvaltning/försörjning ske med försiktighet precis som remissen beskriver. Annars kan perspektiven över tid bli för teoretiska samt tappa sin relevans i form av koppling till verksamheterna.

Summerat, att samla de centrala samhällsstrategierna inom strategisk planering och behålla strategierna inom respektive verksamhet (försörjning) skapar både en bredd och ett djup av kunskap. Det möjliggör att strategiska kompetenser med olika uppdrag inom samhällsbyggnad gemensamt och i samverkan bidrar till den långsiktiga samhällsplaneringen.

När expertkompetens i samverkan med verksamhetskompetens och tydligt kundfokus kombineras bibehålls en relevant och effektiv samhällsbyggnadsleverans över tid. Denna lösning speglar också den politiska styrningen där KS är strategiskt ansvarig och teknisk nämnd (TN) verksamhetsansvarig för de tekniska försörjningarna.

Hur vi styr - styrspåret

Reglementen

Kommunstyrelsens strategiska roll stärks genom det nya förslaget på reglemente. Att samla all samhällsplanering hos KS möjliggör ett tydligt helhetsansvar för allt strategiskt samhällsbyggande och ansvar för samordningen av hela den strategiska samhällsplaneringen.

Det är viktigt att en grundlig analys genomförs för att definiera omfattningen av KS strategiska roll gällande samhällsbyggnadsområdet samt att samhällsbyggnadsområdet i sig definieras.

Plan- och exploateringsutskottet (PLEX) roll kopplat till KS kan behöva förtydligas, det skulle med fördel kunna definieras att PLEX blir ett samhällsbyggnadsutskott som hanterar hela samhällsbyggnadsområdet.

Även gränssnittet mellan KS som strategiskt ansvarig och samordningsansvarig kontra TN som verksamhetsansvarig kan också behöva förtydligas. Exempel på gränssnittsområden är infrastruktur (KS) kontra kommunalt väghållaransvar (TN) samt vattenfrågor utifrån vattendirektivets perspektiv (KS) kontra kommunalt VA-huvudmannaskap (TN).

Då TN ska vara verksamhetsansvarig för de tekniska försörjningarna behöver reglementet tydliggöra detta. Bland annat på grund av att TN är anställningsmyndighet för alla resurser och kompetenser kopplat till tekniska försörjningar och den kommunala lokalförsörjningen inklusive fastighet och att TN tillhandahåller kompetenser och resurser till KS för strategisk samhällsplanering.

I remissförslaget har MBN ett utökat uppdrag utöver myndighetsuppdraget att bidra med kompetenser i den strategiska samhällsplaneringen. MBN kommer då att tillhandahålla strategiska kompetenser och resurser inom

miljöområdet till KS via PLEX både för PBL-planering och för strategisk samhällsplanering vilket saknas idag.

Det finns ett behov av en tydligare styrning och samordning samt hierarki av styrdokument inom ramen för samhällsbyggnadsområdet. Detta för att skapa bättre förutsättningar för nämnderna och verksamheterna att leverera avsedda effekter i enlighet med KF/KS beslut.

Enköpings kommuns ledningsmodell

Det är positivt att en tvärfunktionell "mapp" skapas som beaktar hela samhällsbyggnadsleveransen både utifrån den politiska styrningen och ett koncernperspektiv. Där sammanvägs den strategiska samhällsplaneringen på högre chefsnivå. Ett förtydligande av mappkonceptet kan behövas som beskriver styrningen och omfattningen.

Eftersom framtida styrning med nya förväntningar finns i en helt ny organisationsstruktur med nya förvaltningar och ny mappstruktur behöver ledarkvalifikationerna förtydligas.